

Muistio

Paikka	Sodankylä, Tähtelä (Tähteläntie 12) ja Teams		
Päiväys	31.3.2023	Aika	9.30-11
Läsnä	Teuvo Tapaninen	Sodankylän kunta	
	Jesse Nilirova	Sodankylän kunta	
	Toni Juuti	Kittilän kunta	
	Oula Vuolli	Kittilän kunta	
	Juha Tapio	Lapin ELY-keskus	
	Leena Ruokanen	Lapin ELY-keskus	
	Jussi Huotari	Lapin ELY-keskus	
	Liisa Ansala	Lapin kauppakamari	
	Jenni Hasa	Metsähallitus	
	Marja Anttonen	Paliskuntain yhdistys	
	Matti Riipi	Sattasniemen paliskunta	
	Jari Hannula	Syväjärven paliskunta	
	Seppo Serola	Väylävirasto	
	Ari Pesonen	Sodankylän kunta	
	Jukka Nieminen	Rupert Exploration Finland	
	Anniina Salonen	Rupert Exploration Finland	
	Tiina Elo	Lapin liitto	
	Minttu Peuraniemi	Lapin liitto	
	Juha Piisilä	Lapin liitto	
	Johanna Lehto	Sweco	
	Jaakko Raunio	Sweco	
Tiedoksi	Petteri Katajisto	Ympäristöministeriö	

Ikkarin kaivos Hankkeen vaihemaakuntakaava, ohjausryhmän ensimmäinen kokous

1 Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen

Juha Piisilä Lapin liitosta avasi kokouksen. Todettiin läsnäolijat.

2 Ohjausryhmän järjestäytyminen

Sovittiin, että ohjausryhmän puheenjohtajana toimii Sodankylän kunnan edustaja Teuvo Tapaninen ja varapuheenjohtajana Tuula Annala. Sihteereinä toimivat konsultin edustajat.

Sovittiin, että kokousmuistiot toimitetaan läsnäolijoille kommenteille, minkä jälkeen ne toimitetaan allekirjoitettavaksi puheenjohtajalle, sihteerille ja Lapin liiton edustajalle (Juha Piisilä).

Marja Anttonen esitti, että Kuivasalmen paliskunnan edustaja kutsuttaisiin myös ohjausryhmään. Juha Piisilä totesi, että asiaa on pohdittu, mutta todettu, että kutsutut paliskunnat ovat hankealueen toimijoita, Kuivasalmen paliskuntaa osallistetaan hankkeeseen muiden vuorovaikutustilanteiden kautta.

3 Ohjausryhmän rooli ja työskentelyperiaatteet

Juha Piisilä esitteli ohjausryhmän roolia ja työskentelyperiaatteita. Esitys on tämän muistion ohessa.

4 Ikkarin kaivoshankkeen tilanne

Jukka Nieminen ja Anniina Salonen esittelivät Ikkarin kaivoshanketta ja sen tilannetta. Keskusteltiin kaivoksen eliniästä, joka on tämänhetkisen arvion mukaan 22 vuotta. Tämä perustuu rikastamon tuotantomäärälle 3,5 milj. tonnia / vuosi. YVA-menettely sen sijaan tehdään määrälle 4 Mt / vuosi, jotta määrässä on riittävästi varaa mahdollisille muutoksille.

Keskusteltiin lisäksi Pahtavaaran kaivosalueesta. Jukka Nieminen kertoi, että Pahtavaara ei ole mukana Ikkarin YVA-menettelyssä, koska Pahtavaaran mahdollinen toteutus on pidemmällä tulevaisuudessa. Tämän vuoksi on järkevämpää tehdä tarvittavat selvitykset siinä vaiheessa, kun toteutus on ajankohtainen. Lisäksi keskusteltiin Ikkarin hankkeen työllisyys- ja talousvaikutuksista. Jukka Nieminen totesi, että suoria työpaikkoja arvioidaan tulevan 300–350, talousvaikutuksista ei ole vielä selvitystä.

5 Ikkarin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaluonnos

Johanna Lehto ja Jaakko Raunio esittelivät osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) luonnoksen. Keskusteltiin seuraavaa:

- Etäisyydet Sodankylään ja Kittilään tarkistettava.
- Tie- ja purkuputkisuunnitelmat tulee mainita OAS:ssa, ja lisäksi varmistettava, että eri tievaihtoehdot ovat sovitettavissa hankealueelle. Keskusteltiin purkuputken huomioinnista, ja todettiin, että putki ei vaadi vaihemaakuntakaavamerkintää. Linjaus olisi kuitenkin hyvä huomioida vaihemaakuntakaavoituksessa. Kaavoituksessa voidaan myös esittää vaihtoehtoja. Purkuputkiasiaa käsitellään YVA-menettelyssä.
- Leena Ruokanen toi esille seuraavia kommentteja:
 - o johdannossa kerrotaan kaavan lainvoimaisuudesta, mutta kaavojen tulee olla voimassa ennen toteutusta (lainvoimaisuus ei riitä)
 - o tulisi käyttää termiä ”kaavoitus”, ja muutenkin on käytetty huonoa suomenkieltä
 - o kappaleessa kaivoshankkeen yleistiedoista (3.1.) tulee kuvata kaivosalueelle tulevia toimintoja (avolouhos, rikastamo jne.), kappaleessa kaivoshankkeen aikataulusta ja vaiheista (3.2.) tulee mainita YVA-menettely mutta huomioida, ettei ole lupamenettely
 - o kaavoituksesta puhuttaessa termi ”vaihe” on huono, eikä luonnos ei ole virallinen termi
 - o YVA-menettely on huonosti kuvattu sivun 7 kaaviossa, ja Natura-arviointi tulisi jättää kaaviosta pois
 - o valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden osalta kappale 2. (Tehokas liikennejärjestelmä) ei kuulu Ikkarin hankkeeseen, samoin kappale 4. (Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat) maininta saamelaisista ei kuulu Ikkariin
 - käytiin keskustelua, ja läsnäolijat totesivat, että alueella on ainakin metsäsaamelaisia
 - o kaavoituksen työvaiheet ja alustava aikataulu (kappale 7) tulee tarkistaa termien osalta ja tarkistaa hyväksymiskäsittelyjen lause kaavan voimaan kuuluttamisesta
 - o aikataulukaaaviossa tulee huomioida, että 2. viranomaisneuvottelu on maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaan ehdotuksen nähtävilläolon jälkeen (osayleiskaavassa)
 - o osallisissa tulisi viranomaiset olla omana listanaan
 - keskustelussa todettiin, että listaus on pohjana lausuntopyyntöille, joten jätetään esitetyllä tavalla

- o vaikutusten arvioinnista kertovassa kappaleessa (9.) tulisi nimetä vain ne vaikutukset, jotka ovat merkittäviä
- Marja Anttonen huomautti, että Ikkarin hankkeessa ollaan erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella (PHL 2 §), mikä tulee huomioida. Lisäksi vaikutusten arvioinnin osalta olisi hyvä mainita, että vaikutukset poronhoidolle tulevat olemaan negatiivisia.
- Osallisten listaan tulee pohtia lisättäväksi seuraavia tahoja (osa löytyy YVA-ohjelmasta): ympäristöviranomaiset (Kittilä ja Sodankylä), vesialueiden omistajat, Metsähallitukselta mahdollisesti myös kiinteistökehitys, kyläyhdistykset nimettyinä

6 Jatkosuunnittelu ja kokousaikataulus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma päivitetään keskustelun pohjalta, ja viedään Lapin maakuntahallituksen hyväksyttäväksi 24.4.2023 kokoukseen. Päivitetty OAS tulee toimittaa Lapin liitolle 17.4.2023 mennessä. Lapin maakuntahallitus käsittelee samassa kokouksessa kaavan vireilletulopäätöksen. Tämän jälkeen OAS tulee nähtäville ja siihen voi ottaa kantaa.

7 Seuraava kokous

Ohjausryhmä kokoontuu seuraavan kerran osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolon jälkeen, mikäli OAS:sta on saatu palautetta. Ohjausryhmä käsittelee mahdollisen palautteen ennen Lapin maakuntahallituksen käsittelyä. Kokousaika tarkennetaan myöhemmin.

8 Muut asiat

Juha Piisilä kertoi, että Pohjois-Lapin maakuntakaavan 2040 ehdotus käsitellään Lapin maakuntahallituksessa 24.4.2023, minkä jälkeen aineisto viedään viranomaislausunnoille. Kaavaehdotuksen on tarkoitus tulla julkisesti nähtäville loppuvuodesta 2023.

Leena Ruokanen totesi, että uusi luonnonsuojelulaki tulee voimaan 1.6.2023, mikä tulee huomioida myös Ikkarin kaivoshankkeessa.

9 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.30.

Puheenjohtaja
Teuvo Tapaninen

Sihteeri
Johanna Lehto

Lapin liiton edustaja
Juha Piisilä

IKKARIN KAIVOSHANKKEEN VAIHEMAAKUNTAKAAVA

OHJAUSRYHMÄ
31.3.2023

LAPLAND
Above Ordinary

LAPIN LIITTO

IKKARIN KAIVOSHANKKEEN VAIHEMAAKUNTAKAAVA

Taustaa

Kuva: Lapin Materiaalipankki | Timo Veijalainen/AV-Lappi

- Asiasta pidettiin neuvottelu 28.4.2022 Sodankylän kunnan, Lapin liiton ja Rupert Exploration Finland Oy:n välillä, mukana myös YVA-konsultti
- Sodankylän kunnan esitys Lapin liitolle vaihemaakuntakaavan käynnistämisestä 7.12.2022
- Päätös vaihemaakuntakaavan käynnistämisestä Lapin liiton hallitukseen 23.1.2023

IKKARIN KAIVOSHANKKEEN VAIHEMAAKUNTAKAAVA

Kuva: Lapin Materiaalipankki | Timo Veijalainen/AV-Lappi

Ikkarin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaava laaditaan konsulttityönä kaivosyhtiön kustannuksella siten, että

- Rupert Exploration Finland Oy hankkii ja maksaa tarvittavan konsulttityön
- Rupert Exploration Finland Oy maksaa Lapin liiton matka-, kokous- ja ilmoituskulut
- Lapin liitto vastaa kaavan virallisesta laatimisprosessista ja siihen tarvittavasta työpanoksesta

IKKARIN KAIVOSHANKKEEN VAIHEMAAKUNTAKAAVA

Maakuntakaava laaditaan vaihekaavana, jossa käsitellään ainoastaan Ikkarin kaivoshankkeeseen liittyvät asiat

Kaavan tehtävänä on:

- osoittaa yleispiirteisesti kaivoksen sekä siihen liittyvien laitosten ja muiden toimintojen sijoittuminen alueelle
- tarvittaessa yleispiirteisesti osoittaa kaivoksen edellyttämät tieyhteydet ja kytkennät teknisiin verkostoihin
- tarvittaessa ratkaista alueen muu maankäyttö yhdyskuntarakenteen sekä luonto-, kulttuuri- ja maisema-arvojen kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla
- tulkita aluetta ja hanketta koskevia valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita
- ohjata alueen yleis- ja asemakaavoitusta

Kuva: Lapin Materiaalipankki | Timo Veijalainen/AV-Lappi

Maakuntakaavan laatiminen vaiheittain tai osa-alueittain

- **MRL 27.2 §**

Kuva: Lapin Materiaalipankki

- Maakuntakaava voidaan laatia myös vaiheittain tai osa-alueittain. Laadittaessa maakuntakaava osa-alueittain tulee kaavan valmistelua ohjaamaan asettaa maakunnan liiton toimielin, jossa on asianomaisten kuntien ehdottamia jäseniä.

- Aloituskokous kuntien kanssa 10.2.2023
- Lapin liiton hallitus 27.2.2023, ohjausryhmätahot

Ohjausryhmän rooli

Kuva: Lapin Materiaalipankki

- asiantuntijoita eri aloilta
- alueen tuntemus
- alueen poliittisen tahdon välittäjä
- työtä ohjaava elin
- ei päätöksentekijä (LLH, LLV)
- arvovaltainen päätöksiin vaikuttaja
- aikaisemmissa maakuntakaavoissa erittäin aktiivinen toimija

Ohjausryhmän työskentelyperiaatteet

- kokoukset (2-3 kokousta / vuosi)
 - pidetään tarvittaessa
 - kokouksen ajankohta pyritään sopimaan edellisessä kokouksessa
 - kokouskutsu 1 kuukausi ennen kokousta
 - aineisto toimitetaan sähköpostilla vähintään 2 viikko ennen kokousta
 - ohjausryhmämuistiot sähköisesti kommenteille, allekirjoitetut muistiot tiedoksi kaikille
 - muistion allekirjoittavat puheenjohtaja, sihteeri ja Lapin liiton edustaja

Kuva: Lapin Materiaalipankki

Ohjausryhmän työskentelyperiaatteet

Kuva: Lapin Materiaalipankki

- varsinainen jäsen ilmoittaa varajäsenelle, mikäli on estynyt saapumasta kokoukseen
- jäsenten taustaryhmät vastaavat edustajiensa ansionmenetyksistä ja matkakuluista
- kommentointimahdollisuus koko työn ajan
- ohjausryhmätahot voivat vaihtaa jäsentään omalla päätöksellään

Ohjausryhmässä käsiteltävät asiat

- kaavan tavoitteiden asettaminen
- selvitysten ohjaus ja seuraaminen
- kaavaluonnoksen, vaihtoehtojen ja kaavaehdotuksen käsittely
- lausuntojen, mielipiteiden ja muistutusten sekä vastineiden käsittely
- asiakirjojen hyväksyminen eteenpäin vietäväksi (OAS, kaavaluonnos ja –ehdotus)

Kuva: Lapin Materiaalipankki